

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 161/2010-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. apríla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti D., s. r. o., V. T., zastúpenej advokátkou Mgr. Ľ. P. Ch., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 29 Cb 68/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti D., s. r. o., o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. apríla 2010 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti D., s. r. o., V. T. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou Mgr. Ľ. P. Ch., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 29 Cb 68/2007.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

«Dňa 4. 5. 2006 podala sťažovateľka na Okresný súd Bratislava I návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorý vyplýval z právneho vzťahu proti odporcovi: Spoločnosti G. P., spol. s r. o... Okresný súd Bratislava I tejto veci pridelená spisovú značku l Rob/512/2006. Dňa 29. 11. 2006 bol vydaný platobný rozkaz. Nakoľko ho však nebolo možné doručiť odporcovi, Okresný súd Bratislava I uznesením tento dňa 27. 3. 2007 zrušil. Veci bola pridelená spisová značka 29 Cb/68/2007.

Na deň 26. 6. 2008, t. j. 15 mesiacov po zrušení platobného rozkazu bolo vo veci vytyčené prvé pojednávanie. 23. 6. 2008 bolo však toto pojednávanie z dôvodu OČR sudkyne zrušené a následne odročené na deň 23. 10. 2008. Ani v tento deň sa však nepojednávalo, nakoľko súd z vlastnej iniciatívy, bez uvedenia dôvodu aj druhý termín pojednávania zrušil. Takéto konanie súdu zakladá odôvodnený predpoklad, že vytyčenie druhého termínu pojednávania (na deň 23. 10. 2008) bolo účelové a malo len formálne preukázať snahu Okresného súdu Bratislava I konať. Od posledného vytyčeného termínu pojednávania,, ktoré však bolo zrušené uplynulo totižto už 17 mesiacov. Vo veci sa do dnešného dňa nepojednávalo...

Od zrušenia platobného rozkazu, a teda aj od posledného vykonaného úkonu súdu vo veci uplynuli takmer tri roky. Zásah do základných práv a slobôd spôsobený sťažovateľke Okresným súdom Bratislava I je znásobený tým, že odporca v predmetnom sporovom konaní je od 24. 05. 2007 (t. j. pol roka po vydaní platobného rozkazu) v likvidácii. Okresný súd Bratislava I teda nekonaním vo veci fakticky znemožnil vymoženie pohľadávky sťažovateľky. Pokiaľ by sa vo veci riadne konalo, existuje odôvodnený predpoklad, že pohľadávka sťažovateľky by bola riadne vymožená...

Som presvedčená, že treba prihliadať predovšetkým na to, aké úkony súd vykonal. Len vykonanie jednotlivých úkonov súdom môže zabezpečiť sťažovateľke právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Nestačí, aby boli tieto úkony len nariadené

a následne z podnetu samotného súdu zrušené. Takýmto postupom súdu by nebolo možné nikdy dosiahnuť právoplatné rozhodnutie vo veci samej. Nie je pritom podľa môjho názoru dôležité ani to, aké subjektívne pohnútky konajúceho sudcu k rušeniu už nariadených úkonov viedli a prečo tieto úkony nevykonal. Subjektívne dôvody na strane konajúceho sudcu nemôžu ospravedlniť porušovanie ľudských práv a základných slobôd sťažovateľky. Súd má podľa môjho názoru dostatočné možnosti na to ako zabezpečiť, aby sa aj v prípade ak vzniknú na strane konajúceho sudcu subjektívne prekážky, konalo bez prietáhov. Preto som presvedčená, že nemožno na úkony súdu prihliadať, pokiaľ ich len nariadil, no nevykonal, ak ich zrušil z vlastnej iniciatívy. Poukazujem tiež na stratu faktickej vymožitelnosti pohľadávky sťažovateľky...

Konanie pred Okresným súdom Bratislava I sa týka priznania peňažnej pohľadávky, ktorú má navrhovateľ voči odporcovi... Táto vec podľa môjho názoru patrí medzi najjednoduchšie konania, o ktorých sa pre nenáročnosť dokazovania rozhoduje v skrátanom konaní. Keďže súd vydal platobný rozkaz, je možné vyvodiť záver, že pohľadávka navrhovateľka, ktorú mal voči odporcovi bola už v čase vydania platobného rozkazu dostatočne preukázaná. Dokazovanie v ďalšom konaní by bolo teda nenáročné a fakticky bolo už v čase vydania platobného rozkazu vykonané. Poukazujem tiež na to, že po zrušení druhého pojednávania, ktoré bolo Okresným súdom Bratislava I nariadené, nebol nový termín pojednávania ani vytýčený. Rovnako poukazujem na to, že Okresný súd Bratislava I mal procesné možnosti, ako konanie urýchliť. Jednou z týchto možností je aplikácia ust. §-fu 29 ods. 3 OSP, podľa ktorého „Súd môže ustanoviť opatrovníka aj účastníkovi, ktorý je právnickou osobou, ak jej nie je možné doručiť písomnosť na adresu sídla uvedeného v obchodnom registri alebo v inom registri a jej iná adresa nie je súdu známa“. Toto ustanovenie Okresný súd Bratislava I nevyužil napriek tomu, že konanie v celej veci by sa značne urýchlilo.

Správanie sťažovateľky bolo počas celej doby trvania konania aktívne a súčinné, sťažovateľka zaplatila súdny poplatok, riadne preberala všetky zásielky. Bola tiež pripravená zúčastniť sa na oboch nariadených pojednávaniach.

Pokiaľ ide o postup Okresného súdu Bratislava I v napádanom konaní, je zrejmé, že súd spôsobil v konaní prietáhy. Ako som už viac krát uviedla, Okresný súd Bratislava I nevykonal žiadny úkon už tri roky.»

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo spoločnosti D., s. r. o... na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené postupom Okresného súdu Bratislava I, pod sp. zn. 1 Rob/512/2006 a 29Cb/68/2007.

Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Bratislava I, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 29Cb/68/2007 konal bez zbytočných prietáhov v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku.

Ústavný súd priznáva spoločnosti D., s. r. o... primerané finančné zadostučinenie v sume 3.000,- €. Okresnému súdu Bratislava I ukladá povinnosť vyplatiť sťažovateľke finančné zadostučinenie vo výške 3.000,- € a uhradiť trovy právneho zastúpenia vo výške 254,88 € do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľky.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 29 Cb 68/2007.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že konanie začalo 4. mája 2006, keď sa sťažovateľka návrhom na začatie konania domáhala od odporcu zaplataenia pohľadávky s príslušenstvom.

Sťažovateľka poukázala na to, že po vydaní platobného rozkazu vo veci 29. novembra 2006 bol tento zrušený uznesením okresného súdu z 27. marca 2007 z dôvodu nemožnosti jeho doručenia odporcovi. Okresný súd následne nariadil prvé pojednávanie na 26. jún 2008, ktoré bolo odročené z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne, a to na

23. október 2008. Pojednávanie nariadené na 23. október 2008 bolo taktiež odročené ešte pred jeho začatím bez uvedenia dôvodu a ďalšie úkony vo veci zo strany okresného súdu do podania sťažnosti ústavnému súdu vykonané neboli. Sťažovateľka poukázala na neefektívne nariadovanie a následné odročovanie pojednávaní okresným súdom bez meritórneho prerokovania veci, ako aj na neprimerané časové odstupy medzi jednotlivými úkonmi okresného súdu. Takýto postup okresného súdu aj vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania, ktoré ku dňu podania sťažnosti trvá necelé štyri roky, považovala sťažovateľka za porušujúci jej označené základné a iné práva.

Ústavný súd podľa svojej konštantnej judikatúry v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v konaní pred všeobecným súdom, vyžaduje, aby sťažovatelia preukázali, že ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podali sťažnosť proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov adresovanú predsedovi príslušného všeobecného súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch považuje v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde za účinný právny prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a namietaného porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04).

V súvislosti s uvedeným ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ nepodal sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu pred doručením jeho sťažnosti ústavnému súdu 8. apríla 2010 (sťažnosť podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch).

Ústavný súd konštatuje, že z obsahu sťažnosti nevyplývajú žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, na základe ktorých by ústavný súd mohol upustiť od splnenia podmienky prípustnosti sťažnosti v zmysle § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Za takýto dôvod hodný osobitného zreteľa v tomto prípade nemožno považovať ani dobu trvania označeného súdneho konania.

Na základe uvedeného a v súlade so svojou stabilnou judikatúrou (IV. ÚS 44/03, IV. ÚS 152/03, III. ÚS 304/04, I. ÚS 71/08) dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosť sťažovateľky nie je prípustná pre nevyčerpanie dostupných a účinných právnych prostriedkov ochrany jej základných práv, a preto rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o jej odmietnutí pre neprípustnosť. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľky nezaoberal.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným prietahom, predložila ústavnému novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2010